bron: overpalliatievezorg.nl/naasten/orgaandonatie
datum: 28-11-2026

Orgaandonatie

Na je dood kun je nog veel voor andere patiënten betekenen door organen (zoals hart en nieren) of weefsel (zoals huid en hoornvlies) weg te geven. Door jouw organen of weefsel krijgen andere patiënten een nieuwe kans op een beter of zelfs gezond leven.

Wat is orgaandonatie?

Bij orgaandonatie geeft iemand een orgaan aan een persoon van wie het orgaan niet (goed) werkt. Iemand die een orgaan geeft, noemen we orgaandonor. De donor is bijna altijd overleden bij orgaandonatie. Soms doneert iemand een orgaan terwijl hij nog leeft. Dit noemen we donatie bij leven.

Hoe gaat orgaandonatie?

Als je op de intensive care ligt en niet meer beter kan worden, kan er aan orgaandonatie gedacht worden. Orgaandonatie gebeurt met veel aandacht voor de donor en de naasten, en volgens een vast stappenplan. Je leest de stappen op de website orgaandonatie.nl.

Je kunt ervoor kiezen om na je overlijden je organen en weefsels te geven aan patiënten die ze nodig hebben. Je geeft die mensen een kans op een beter en/of langer leven. Ook na orgaandonatie of weefseldonatie kun je gewoon begraven of gecremeerd worden.

Onzin over orgaandonatie

Er worden veel onware verhalen verteld over orgaandonatie. Mensen zijn daardoor soms bang dat er organen uit hun lichaam worden gehaald terwijl ze nog leven. Of zelfs dat ze in leven worden gehouden om hun organen te kunnen gebruiken. Dat zijn onzinverhalen.

Een orgaandonor moet altijd op een intensive care (IC) van een ziekenhuis overlijden, en beademd worden door een machine. En de organen moeten nog geschikt zijn om te transplanteren.

Hoe maak ik duidelijk wat ik wil?

Volgens de wet krijgt iedereen vanaf 18 jaar een brief met de vraag of hij/zij donor wil zijn of niet. Als je niet reageert, sta je met ‘geen bezwaar’ in het Donorregister.

Geen bezwaar betekent dat je organen na je overlijden naar een patiënt kunnen gaan. De arts in het ziekenhuis bespreekt dit met je naasten.

Als je naasten heel zeker weten en kunnen uitleggen aan de arts dat je echt geen donor wilde zijn, dan word je ook geen donor. Het is dus belangrijk dat je jouw keuze registreert en je partner en naasten weten wat je keuze is. Praat er met hen over. Het is voor je familie en voor de arts heel fijn als je naasten weten hoe je over donatie denkt. Het invullen van je keuze kun je hier doen: Donorregister.

Kan ik wel donor zijn?

Als je ziek bent of medicijnen gebruikt, kan je je toch aanmelden als donor.

Bij overlijden kijkt de arts welke organen en weefsels nog gebruikt kunnen worden voor een patiënt. Het kan zijn dat het ene orgaan niet meer geschikt is voor transplantatie, maar een ander orgaan wel.

Je hoeft niet bang te zijn dat je organen of weefsels naar een patiënt zullen gaan als ze niet goed zijn. Er wordt eerst zorgvuldig onderzoek gedaan. Je kunt dus altijd invullen dat je donor wilt zijn, ook als je ziek bent.

Voor de wetenschap

Soms kunnen de artsen organen en weefsels toch niet gebruiken voor een patiënt. De organen en weefsels kunnen dan gebruikt worden voor wetenschappelijk onderzoek. Bij dit onderzoek leren de artsen meer over transplantatie (transplantatie-onderzoek). Je kunt in het Donorregister aangeven of je hier toestemming voor geeft.

Je kunt je lichaam ook helemaal weggeven voor medische studie. Dit staat los van je keuze in het Donorregister. Door je lichaam weg te geven aan de wetenschap, help je bijvoorbeeld studenten, maar ook mensen die onderzoek doen naar bepaalde ziektes. Zo zorg je ervoor dat de artsen van de toekomst nog meer mensen kunnen helpen. Als je je lichaam aan de wetenschap geeft, is er geen begrafenis of crematie. Een ceremonie of gedenkplek kan wel apart georganiseerd worden.

Als je ‘ja’ hebt doorgegeven bij het Donorregister en je ook hebt aangemeld voor medische wetenschap, krijgt orgaandonatie altijd voorrang. Het aanmelden van je lichaam voor medische studie doe je via Lichaamsdonatie.info.